

Publicatie in de media (Starnieuws)

Het Universiteitsinstituut Kinderrechten (UK) valt onder de Faculteit der Juridische Wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Enkele belangrijke doelstellingen:

Het bevorderen c.q. beoefenen van wetenschappelijk onderzoek op het onderwerp kinderrechten;

Het vergroten van wetenschappelijke kennis en inzichten omtrent kinderrechten en kindervetgeving onder de studenten en in de samenleving.

Vanaf 1 mei 2025 treedt het nieuw Burgerlijk Wetboek (BW) in werking. Het is van belang om de zaken die vernieuwend werken voor de kinderen van Suriname toe te lichten. In een serie van artikelen zal het UK enkele belangrijke onderwerpen toelichten, vanuit een kinderrechtenperspectief. In dit artikel worden in het kort enkele vernieuwingen belicht ten aanzien van het **ouderlijk gezag** in het nieuw BW.

Vanaf 1 mei 2025 worden de termen *ouderlijke macht* en *oudervoogdij* niet meer gebruikt. In plaats daarvan wordt gesproken van *ouderlijk gezag*, wanneer het gezag aan de ouders toekomt, over kinderen geboren uit een huwelijk. De term *voogdij* blijft gereserveerd voor situaties waarin een derde, zoals een familielid of een bekende, het gezag over een kind heeft.

Echtscheiding

Bij een echtscheiding blijft het ouderlijk gezag gewoon doorlopen. Beide ouders blijven verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kind, zoals ook het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind voorschrijft. Een kind heeft recht op beide ouders, waardoor het ouderlijk gezag in het nieuw BW na een echtscheiding gezamenlijk door beide ouders wordt uitgeoefend. De eerdere regeling, waarbij na een echtscheiding, één ouder als voogd werd aangewezen en de ander als toeziend voogd, komt te vervallen. Voortaan oefenen beide ouders samen het ouderlijk gezag uit, maar in uitzonderlijke gevallen alleen door één ouder. Een voorbeeld van een uitzonderlijk geval, waarbij het gezag door één ouder wordt uitgeoefend, is seksueel misbruik of drugsverslaving van de andere ouder. Het éénhoofdig gezag wordt door de rechter bepaald en dient in het belang van het kind te zijn.

Als ouders het na een scheiding niet eens worden over de uitoefening van het gezamenlijk gezag, kan de rechter een beslissing nemen op basis van wat in het belang van het kind wordt geacht. Kinderen van twaalf jaar en ouder worden hierbij verplicht gehoord. Jongere kinderen kunnen ook worden gehoord, afhankelijk van hun ontwikkeling en rijpheid.

Gezamenlijk gezag ongehuwde ouders

Ouders die een kind hebben die buiten het huwelijk is geboren, kunnen het gezamenlijk gezag over het kind verkrijgen, indien ze hiervan een aantekening laten maken in het gezagsregister bij de griffie van het kantongerecht. De man dient het kind wel erkend te hebben.

Goed ouderschap betekent onder andere betrokkenheid bij het kind, een stabiele opvoeding, zorg voor de gezondheid, het stimuleren van zelfstandigheid en sociale betrokkenheid, begeleiding in het gezin, op school en daarbuiten, aandacht voor de identiteit en afkomst van het kind en het onderhouden van contact met belangrijke personen, zoals de andere ouder. Daarnaast is expliciet vastgelegd dat ouders geen lichamelijk of geestelijk geweld of vernederende behandelingen mogen gebruiken bij de opvoeding. Er is geen aparte strafbepaling aan verbonden, maar het geeft een duidelijke norm aan: straffen mag nooit gepaard gaan met geweld. Kindermishandeling is vaak een uit de hand gelopen vorm van disciplineren. Door wettelijk te stellen dat geweld niet is toegestaan, wordt geprobeerd kindermishandeling terug te dringen en te voorkomen dat kinderen leren om conflicten met geweld op te lossen of later psychische problemen ontwikkelen. Verder is bepaald dat kinderen zich moeten houden aan beslissingen van hun ouders, zolang deze passen binnen hun opvoedingstaken, waarmee wederzijds respect tussen ouder en kind wordt benadrukt.

Blokkaderecht

Een andere belangrijke wijziging in de wet is het blokkaderecht van pleegouders. Als een kind met instemming van de ouder, die het gezag heeft, minstens een jaar bij iemand anders, bijvoorbeeld een buurvrouw of familielid, heeft gewoond en is verzorgd, kunnen de ouders het verblijf van het kind niet zomaar wijzigen. Zij hebben daarvoor toestemming nodig van de persoon die de dagelijkse zorg, een jaar lang heeft gedragen. Dit betekent dat ouders niet zonder overleg het kind kunnen ophalen. Het begrip *gezin* wordt hierbij ruim opgevat en omvat niet alleen het gezin van de ouders, maar ook de situatie waarin het kind daadwerkelijk is opgegroeid. Als de pleegouder geen toestemming geeft voor een verandering van verblijf, kunnen de ouders de rechter vragen om vervangende toestemming. De rechter wijst zo'n verzoek alleen af, als het belang van het kind hierdoor in gevaar zou komen.

Het bestuur van UK

Mw. Mr. dr. M. Manohar (voorzitter)

Mw. Mr. A. Kalloe (secretaris)

Mw. Mr. N. Bakker Msc. (lid)

Mw. Drs. S. de Vries (lid)

Email: uk.fjw@uvs.edu